

17 KUPONO

Tiun varmegan aŭgustan vesperon estis Pafinsulo plena de homoj; kaj tial al Minka kaj Pepo restis nenio alia, ol alsidiĝi al la tablo, kie jam sidis iu sinjoro kun dikaj kaj tristaj lipharoj. "Kun permeso," diris Pepo, kaj tiu sinjoro nur kapjesis. Tiu malsimpatiuolo, diris al si Minka, ĝuste ĉe nia tablo li devas sidi!) La unua afero do estis, ke Minka kun gesto de dukino eksidis sur seĝo, kiun Pepo purigis por ŝi per poŝtuko; la dua, senpere sekvinta, estis tiu, ke rapide ŝi eligis pudrujon kaj pudris sian nazon, por ke ĝi, miadio, en tiu varmego eble iom ne brilu; kaj ĉe tio, dum ŝi estis eliganta la pudrujon, elfalis el ŝia retikulo ĉifita bileto. Tiu sinjoro kun la lipharoj kliniĝis kaj levis la etan biletan. "Kaŝu ĝin, fraŭlino," li diris sombre. Minka ekruĝis, unue tial, ĉar alparolis ŝin fremda sinjoro, kaj due tial, ĉar ĉagrenis ŝin, ke ŝi ekruĝis. "Dankon," ŝi diris kaj turniĝis rapide al Pepo. "Sciu, tio estas la kupono el komercejo, kie mi aĉetis ŝtrumpojn." "Ĝuste tial," diris la melankolia viro. "Vi eĉ ne scias, por kio oni povas ĝin bezoni."

Pepo opiniis sia kavalira devo iel interveni. "Kial kaŝi tiajn stultajn paperetojn," li diris, nerigardante la sinjoron. "Oni havas poste de tio plenajn poŝojn." "Ne gravas," opiniis la liphara viro. "Ĝi havas iam pli grandan valoron ol io ajn." Vizaĝo de Minka iĝis sindetena. (Tiu antipatiuolo miksiĝas en nian parolon; miadio, kial ni ne sidiĝis aliloken!) Pepo decidiĝis fini tion. "Kian valoron?" li diris malvarme kaj brovsulkis. (Kiel ĝi plaĉigas lin, ĝojiĝis Minka.) "Kiel spuro," murmuris la malsimpatiuolo kaj aldiris anstataŭ formala prezento: "Nome mi estas sinjoro Souček de polico, ĉu vi scias? Ĝus nun ni havis tian kazon," li diris kaj mansvingis. "Oni eĉ ne scias, kion oni portas en poŝo." "Kian kazon?" ne povis sin Pepo deteni. (Minka ekkaptis okulumon de junulo ĉe la apuda tablo.)

17 KUPÓN

Toho horkého srpnového večera bylo na Střeleckém ostrově plno lidí; a tak Mince a Pepovi nezbylo, než aby si sedli ke stolu, kde už seděl nějaký pán s tlustým a smutným knírem. "S dovolením," řekl Pepa a ten pán jenom tak pokývl. (Ten protiva, řekla si Minka, zrovna u našeho stolu musí sedět!) První věc tedy byla, že si Minka s gestem vévodkyně sedla na židli, kterou jí Pepa utřel kapesníkem; druhá, bezprostředně následující, byla ta, že honem vytáhla pudřenku a pudrovala si nos, aby se jí proboha v tom horku snad trochu neleskl; a přitom, jak tu pudřenku vyjímala, vypadl jí z taštičky zmuchlaný lístek. Tu se ten pán s knírem shýbl a zvedl ten maličký lístek. "Schovejte si to, slečno," řekl zasmušile. Minka se začervenala, předně proto, že ji oslovil cizí pán, a za druhé proto, že ji mrzelo, že se začervenala. "Děkuju," řekla a obrátila se honem k Pepovi. "Víš, to je ten kupón z obchodu, co jsem si kupovala punčochy." "Právě," řekl melancholický muž. "Ani nevíte, slečno, k čemu se to může potřebovat."

Pepa považoval za svou rytířskou povinnost jaksi zakročít. "Načpak schovávat takové hloupé papírky," pravil, nedívaje se na toho pána. "Člověk toho má potom plné kapsy." "To nevádí," mínil muž s knírem. "To má někdy větší cenu než já nevím co." Minčina tvář nabyla upjatého výrazu. (Ten protiva se nám bude plést do řeči; bože, proč jsme si nesedli jinam!) Pepa se rozhodl, že to skoncuje. "Jakou cenu?" řekl studeně a svrástil obočí. (Jak mu to sluší, potěšila se Minka.)

"Jako stopa," zabručel ten protiva a dodal místo formálního představení: "Já jsem totiž pan Souček od policie, víte? Teď zrovna jsme měli takový případ," řekl a mávl rukou. "Člověk ani neví, co nosí v kapse." "Jaký případ?" nemohl se zadržet Pepa. (Minka zachytila pohled mládence od vedlejšího stolu.)

Atendu, Pepo, mi montros al vi paroli kun aliaj homoj!) "Nu, kun tiu ino, kiun oni trovis apud Roztyly," diris la liphara viro kaj pretis ensilentiĝi.

En Minka vekigis subita intereso, plej versimile tial, ĉar temis ankaŭ pri ina estaĵo. "Kun kiu ino?" ŝi ekvortis. "Nu, kun tiu antaŭ nelonge tie trovita," murmuris eviteme sinjoro Souček de la polico kaj iom en embaraso palp-elserĉis cigaredon el poŝo; kaj ĉe tio okazis io absolute neantaŭvidita: Pepo rapide enpoŝigis la manon, flamigis sian fajrilon kaj prezentis al tiu homo.

"Mi dankas vin," diris sinjoro Souček videble emociita kaj honorita. "Eble vi scias, ke falĉistoj trovis en greno virinan kadavron inter Roztyly kaj Krč, li klarigis, montrante per tio siajn dankemon kaj favoron. "Pri tio mi nenion scias," diris Minka okulegante. "Pepo, ĉu vi rememoras, kiam ni estis en Krč? - Kaj kio okazis al tiu virino?" "Strangolita," diris sinjoro Souček lakone. "Ankoraŭ ŝi havis ŝnuron ĉirkaŭ kolo. Mi ne rakontos antaŭ la fraŭlino, kiel ŝi aspektis; vi povas imagi, en julio - kiam ŝi kuŝis tie preskaŭ du monatojn -"

Sinjoro Souček forblovis kun abomeno fumon. "Estas neimageble, kiel en tia kazo strange oni aspektas. Eĉ ne propra patrino onin ekkonus. Kaj da muŝoj -" Sinjoro Souček kapskuis melankolie. "Fraŭlino, kiam nur la vizaĝhaŭto malaperas, estas la beleco kaputa. Kaj en tia stato identigi, tio estas problemo, tion vi komprenos! Dum ĝi havas ankoraŭ la nazon kaj okulojn, ĝi estas rekonebla; sed kiam ĝi kuŝas sub la sunradioj pli ol unu monaton -"

"La kadavro devus havi iun monogramon," opiniis Pepo eksperte. "Kia ideo, monogramon," murmuris sinjoro Souček. "Sinjoro, la needziniĝintaj ordinare havas nenian monogramon, ĉar ili diras al si, ba, cetere baldaŭ mi edziniĝos. Kaj tiu ino havis neniun monogramon, tute ne!" "Kaj kiun aĝon ŝi havis?" interesiĝis Minka komplate. "Proksimume dudek kvin, diris doktoro; vi komprenas, laŭ dentoj kaj similaj aĵoj.

Poĉkej, Pepo, ja ti dam, mluvit s jinými lidmi!) "Ale s tou ženskou, co ji našli u Roztyl," řekl muž s knírem a chystal se umlknout.

V Mince propukl náhlý zájem, nejspíš proto, že šlo také o ženu. "S jakou ženskou?" vyhrkla. "Ale s tou, co ji tam tuhle našli," bručel vyhýbavě pan Souček od policie a trochu v rozpacích vyhrabal z kapsy cigaretu; a tu se stalo něco naprosto nepředvídaného: Pepa vjel spěšně rukou do kapsy, rozžal svůj zapalovač a podával tomu člověku oheň.

"Děkuju vám," řekl pan Souček zřejmě dojat a poctěn. "Víte, jak našli ženci v obilí tu ženskou mrtvolu mezi Roztyly a Krčí," vysvětloval, dáváje tím najevo svou vděčnost a přízeň. "Já o tom nic nevím," řekla Minka, vyvalujíc oči. "Pepo, pamatuješ, jak jsme byli v Krči? – A co se té ženské stalo?" "Uškrcená," pravil pan Souček suše. "Měla ještě provaz kolem krku. Já nebudu tady před slečnou povídat, jak vypadala; to víte, v červenci – a když tam ležela skoro dva měsíce –"

Pan Souček vyfoukl s odporem kouř. "To nemáte ponětí, jak člověk v takovém pádě divně vypadá. Kdepak, ani vlastní matka by ho nepoznala. A těch much –" Pan Souček zavrtěl melancholicky hlavou. "Slečno, když se dá pryč jenom ta kůže, tak je s krásou amen. Ale potom určit identitu, to je ten kříž, rozumíte? Pokud to ještě má nos a oči, tak se to dá poznat; ale když to leží dýl než měsíc na slunci –"

"Tak musí ta mrtvola mít nějaký monogram," mínil Pepa znalecky. "Kdepak monogram," bručel pan Souček. "Pane, svobodné holky obyčejně nemají žádný monogram, protože si říkají, ale co, beztoho se brzo vdám. Ta ženská neměla žádný monogram, kdepak!" "A jak byla stará?" zajímala se Minka účastně. "Asi pětadvacet, říkal doktor; víte, podle zubů a takových věcí.

Kaj laŭ la vestaĵo ŝi povis esti laboristino aŭ servistino, sed plivere servistino, ĉar ŝi surhavis ian kampanan ĉemizon. Kaj se ŝi estus laboristino, do jam ŝi estus serĉata, ĉar laboristino kutime restadas en unu loko aŭ unu loĝejo. Sed tia servistino, kiam foje ŝanĝas postenon, neniŭ do scias pri ŝi kaj neniŭ plu zorgas pri ŝi. Tio estas ia stranga afero kun la servistinoj, jes. Ni diris do al ni, kiam du monatoj de neniŭ ŝi estis serĉata, ke plej versimile ŝi estas servistino. Sed la ĉefafero estis la kupono."

"Kiu kupono?" vikle demandis Pepo; ĉar certe li sentis en si heroan eblon esti detektivo, kanada trapero, ŝipkapitano aŭ io simila; kaj lia vizaĝo surpris tian koncentritan kaj energian mienon apartenantan al la afero.

"Estas jene," diris sinjoro Souček, rigardante melankolie teren: "Oni trovis ĉe ŝi absolute nenion; la farinto prenis ĉion de ŝi, kio povus havi nur ioman valoron. Nur en la maldekstra mano ŝi ankoraŭ tenis deŝiritan rimennon de retikuleto, kaj la senrimena retikuleto estis trovita kelkajn metrojn malproksime en sekalo. Plej versimile li volis elŝiri de ŝi ankaŭ la retikuleton, sed kiam la rimeno ŝiriĝis, ĝi havis por li neniun valoron kaj li forĵetis ĝin en sekalon; sed antaŭe ĉion li elprenis el ĝi, komprenite? Kaj en la retikulo en ia faldeto restis flanklasita veturbileto de tramo numero sep kaj kupono el ia porcelanvendejo je kvindek kvin kronoj. Nenion plian ni trovis ĉe ŝi."

"Tamen la ŝnuron sur la kolo," diris Pepo. "Ĝian devenon vi estus devintaj sekvi." Sinjoro Souček kapneis. "Ĝi estis nur peco da ŝnuro por lavitaĵo, nenion ĝi klarigis. Ni havis nepre nenion, nur la trambileton kaj la kuponon. Nature, ni publikigis en ĵurnaloj, ke estis trovita virina kadavro en aĝo proksimume de dudek kvin jaroj, griza jupo, kaj se iu servistino ĉirkaŭ du monatojn ne estas trovebla, do oni anoncu tion ĉe la polico. Post tio oni ricevis pli ol cent denuncojn;

A podle ŝatŭ to mohla bŭt dĕlnice nebo sluŭka, ale spŭš sluŭka, protoŭe mĕla takovou jako venkovskou koŝili. A pak, kdyby to byla dĕlnice, tak by uŭ asi byla po nŭ ŝaňka, protoŭe dĕlnice se obyĉejně drŭží na jednom mŭstĕ nebo v jednom kvartŭru. Ale takovŭ sluŭka, kdyŭ jednou zmĕnŭ mŭsto, tak o nŭ nikdo nevŭ a nikdo se uŭ o nŭ nestarŭ. To je takovŭ divnŭ vĕc se sluŭkami, ŭe jo. Tak jsme si řekli, kdyŭ se nikdo po nŭ dva mĕsŭce neshŭňĕl, tak to nejspŭš bude sluŭka. Ale hlavnŭ vĕc, to byl ten kupŭn."

"Jakŭ kupŭn?" ptal se ŭivĕ Pepa; neboť zajistĕ cŭtil v sobĕ hrdinnou moŭnost bŭt detektivem, kanadskŭm zŭlesŭkem, lodnŭm kapitŭnem nebo nĕĉŭm podobnŭm; a jeho tvŭř nabyla onoho soustředĕného a energickĕho vŭrazu, kterŭ uŭ patřŭ k vĕci.

"To je tak," řekl pan Souček pohlŭžeje zŭdumĉivĕ k zemi. "Ono se u nŭ nenaŝlo doĉista nic; ten, co jŭ to udĕlal, jŭ sebral vŭechno, co by mohlo mŭt nĕjakou cenu. Jenom v levĕ ruce jeŝtĕ drŭžela utrŭenŭ řemŭnek od taŝtiĉky, a ta taŝtiĉka bez řemŭnku se naŝla kus dŭl v ŭitĕ. On jŭ chtĕl nejspŭš vytrhnout i tu taŝtiĉku, ale kdyŭ se řemŭnek pŕetrhl, tak uŭ pro nĕj nemĕla ŭŭdnou cenu a zahodil jŭ do ŭita; ale dŭív z nŭ vŭechno vybral, vŭte? Tak v tĕ taŝce jenom zŭstal zapadlŭ v takovĕm faldŭĉku lŭstek z tramvaje ĉŭslo 7 a takovŭ ten kupŭn z jednoho obchodu s porculŭnem na pĕtapadesŭt korun. Nic vŭc jsme u nŭ nenaŝli."

"Ale ten provaz na krku," řekl Pepa. "Za tŭm jste mĕli jŭt!" Pan Souček poťrŭsl hlavou. "To byl jen kus ŝnŭry na prŭdlo, to nic nenŭ. My jsme nemĕli doĉista nic neŭ ten lŭstek z tramvaje a ten kupŭn. To se vŭ, dali jsme do novin, ŭe se naŝla ŭenskŭ mrtvola, stŭřŭ asi dvacet pĕt let, ŝedivŭ suknĕ a prouŭkovanŭ blŭza, a jestli se nĕjakŭ sluŭebnŭ asi dva mĕsŭce pohŕeŝuje, tak ať se to oznŭmŭ na policii. Dostali jsme pŕes sto udŭnŭ;

sciu, en majo la servistinoj pleje ŝanĝas postenon, neniuj scias kial; sed poste montriĝis, ke ĉio ĉi estis nuraj senenhavaj indikoj. Sed kion da laboro postulas la identigado," diris sinjoro Souček melankolie: "Antaŭ ol iu ino servinta en Dejvice denove estas trovita ie en Vršovice aŭ Košíře, por tio, sinjoro, necesas tuttaga klopodo. Kaj fine ĉio ĉi estas nenecesa; tiu stulta ridulino estas vivoplena kaj ankoraŭ al oni mokridas.

Nun oni ludas belan komponaĵon," li rimarkigis kun plaĉo, kapmovante laŭ takto al Valkiria motivo de Wagner, en kiun la insulkapelo metis ĉiun sian forton. "Kiel trista, ĉu? Mi ŝatas tristan muzikon. Tial mi partoprenas ĉiujn grandajn sepultojn, por tie kapti poŝtelistojn." "Sed la murdinto devis postlasi ie iajn spurojn," opiniis Pepo.

"Ĉu vi vidas tie tiun dandon?" diris sinjoro Souček kun intereso. "Tiu elrompadas kvestkasetojn en preĝejoj. Mi ŝatus scii, kion li volas ĉi tie. Ne, la murdinto postlasis neniujn spurojn. Aŭskultu, se vi trovos murditan knabinon, vi do povas vetriski venenon, ke tion faris ŝia amanto; tio kutime okazas," li diris melankolie. "Tio ne afliktu vin, fraŭlino. Kiu ŝin senvivigis, tion ni scius; sed antaŭe ni devus scii, kiu ŝi estas. En tio estas la tuta malfacilaĵo, komprenite."

"Sed je tio," diris Pepo necerte, "polico ja havas siajn metodojn." "Nu, jes," konsentis pezanime sinjoro Souček. "Ekzemple tian metodon kvazaŭ serĉi grieron en sako da lento. Al tio apartenas anĝela pacienco, sinjoro. Sciu, mi ŝatas legi detektiv-rakontojn, kie oni parolas pri mikroskopoj kaj similaj aferoj. Sed kion vi malkovrus ĉe la povra knabino per mikroskopo? Eble vi vidus familian feliĉon de iu dika vermo kondukanta promene siajn etajn vermidojn. Pardonu fraŭlino; sed ĉiam mi ĉagreniĝas aŭdante ion pri metodo. Sciu, ĝi estas io alia ol legi romanon kaj anticipi provi diveni, kiel ĝi finiĝos. Pli vere estas tiel kvazaŭ oni donus al vi romanon kaj dirus: Do, sinjoro Souček, vi devas tralegi vorton post vorto, kaj kie vi trovos vorton 'kvankam', notu tiun paĝon.

to vité, v květnu tyhle služky nejvíc mění místo, to nikdo neví proč; ale pak se ukázalo, že to byly samé plané údaje. Ale co to dá práce, takové zjišťování," řekl pan Souček melancholicky. "Nežli se taková káča, co sloužila v Dejvicích, najde zas někde ve Vršovcích nebo v Košířích, pane, to stojí jednoho člověka celý den běhání. A nakonec to všechno je zbytečné; ta pitomá řehtačka je živá a ještě se člověku vysměje.

Ted' hrajou pěkný kousek," poznamenal s libostí, kývaje hlavou do taktu k Wagnerovu motivu valkýr, do něhož kapela na ostrově vkládala všechnu svou sílu. "Takový smutný, že? Já mám rád smutnou hudbu. Proto já chodím na všechny velké funusy, chytat tam kapsáře." "Ale ten vrah musel nechat nějaké stopy," mínil Pepa. "Vidíte tamhletoho frajera?" pravil pan Souček se zájmem. "Ten dělá pokladničky v kostelích. To bych rád věděl, co tu chce. Ne, ten vrah nenechal žádné stopy. Poslouchejte, když najdete zamordovanou holku, tak na to můžete vzít jed, že to udělal její mileneč; to se tak obyčejně stává," řekl zádumčivě. "Z toho si, slečno, nic nedělejte. Teda to my bychom věděli, kdo ji oddělal; ale dřív bychom museli znát, která ona je. V tom byla ta celá potíž, že jo."

"Ale na to," řekl Pepa nejistě, "má přece policie své metody." "No právě," souhlasil těžkomyslně pan Souček. "Například takovou metodu, jako kdybyste hledal jednu kroupu v pytli s čočkou. To už musí být taková trpělivost, pane. Víte, já čtu rád tyhle detektivky, co tam je o těch drobnohledech a takových věcech. Ale co byste si na té ubohé holce drobnohledem vykoukal? Ledaže byste se chtěl podívat na rodinné štěstí nějakého toho tlustého červa, jak vede na procházku ty své malé červíčky. Promiňte, slečno; ale mě vždycky mrzí, když něco slyším o metodě. Víte, ono to není jako čist román a předem hádat, jak to dopadne. Spíš to je, jako by vám dali román a řekli: Tak, pane Souček, to musíte přečíst slovo za slovem, a kde najdete slovo ačkoliv, tak tu stránku si zapište.

Tia laboro ĝi estas, ĉu vi komprenas? Ĉi tie helpas nek metodo nek inĝenio; oni devas legi kaj relegi kaj fine oni konstatas, ke en la libro troviĝas eĉ ne unu vorto 'kvankam'. Aŭ oni devas trakuradi tutan Pragon kaj verifi restadejon de pluraj Annetaj aŭ Marinjoj, por poste detektive malkovri, ke neniu el ili estis mortigita. Pri tio oni devus ion verki," li opiniis malkontente, "kaj ne pri ŝtelita perla koliero de reĝino el Ŝebao. Ĉar ĉi tio, sinjoro, estas almenaŭ solida laboro."

"Nu kaj kiel vi aliris la aferon?" demandis Pepo, estante anticipe certa, ke li farus tion pli bone. "Kiel ni aliris la aferon," ripetis sinjoro Souček enpense. "Unue ni devis per io komenci, jes. Nome ni havis la bileton el tramo numero sep. Ni supozu do, ke la knabino, se ŝi estis servistino, laboris ie proksime de la trako; eble ĝi ne estas ĝusta, eble nur hazarde ŝi veturis sur la trako; sed ion ni devas komence akcepti, por entute komenci, ĉu? Sed la sepo veturas ĝuste trans tutan Pragon, el Břevnov trans Malgrandan Kvartalon kaj Novan Urbon al Žižkov, do denove nenio, kun tio estas nenio farebla. Poste estis ĉi tie la kaskupono; laŭ ĝi estis ekkonebla almenaŭ tio, ke la knabino antaŭ nelonge aĉetis en iu porcelanvendejo varon por kvindek kvin kronoj. Do ni iris en tiun vendejon."

"Kaj tie ili rememoris ŝin," endiris Minka. "Kia ideo, fraŭlino," murmuris sinjoro Souček. "Kiel nur ili povus ŝin rememori. Sed nia sinjoro doktoro Mejzlík, nome li estas nia sinjoro komisaro, iris tien demandi, kiun varon oni povas ricevi por kvindek kvin kronoj. Tio estas varia, ili diris al li, dependas de tio, kiom da objektoj estis; sed precize por kvindek kvin kronoj estas nur angla tekruĉo por unu persono. - Do vendu al mi unu, diris nia sinjoro doktoro, sed ĝi estu difekta, por ke ĝi ne estu tiel kara."

Poste sinjoro komisaro venigis min kaj diras: Rigardu, Souček, jen io por vi. Ni supozu, ke la knabino estas servistino. Servistino ĉiumomente ion rompas, kaj se tio okazas la trian fojon, diras al ŝi la mastrino, vi ansero, ĉifoje vi mem tion pagos.

Teda taková to je práce, rozumíte? Tady člověku nepomůže žádná metoda ani důmysl; musí číst a číst, a nakonec najde, že v té knize není ani jedno ačkoliv. Nebo musí běhat po celé Praze a zjišťovat pobyt nějakého sta Andul nebo Mařek, aby teda detektivně objevil, že žádná z nich není zabitá. O tomhle by se mělo něco napsat," mýnil nespokojeně, "a ne o ukradeném perlovém náhrdelníku královny ze Sáby. Protože tohle, pane, je aspoň solidní práce."

"No, a jak jste tedy na to šli?" vyptával se Pepa, jsa si předem jist, že on by na to šel jinak. "Jak jsme na to šli," opakoval pan Souček zamyšleně. "Nejdřív jsme museli s něčím začít, že jo. Tak jsme tu měli předně ten lístek z tramvaje číslo sedm. Teda dejme tomu, že ta holka, jestli to byla totiž služka, sloužila někde blízko té trati: ono to nemusí být správné, třeba po té trati jela jen náhodou; ale něco musíme ze začátku přijmout, aby se vůbec dalo začít, no ne? Jenže ona ta sedmička jezdí zrovna přes celou Prahu, z Břevnova přes Malou Stranu a Nové Město na Žižkov; teda to zas nic není, s tím se nedá nic dělat. Potom tu byl ten kupón; z toho se dalo poznat aspoň to, že ta holka před časem koupila v jednom obchodě s porculánem za pětapadesát korun zboží. Tak jsme šli do toho obchodu."

"A tam si na ni vzpomněli," vyhrkla Minka. "Co vás nemá, slečno," bručel pan Souček. "Kdepak by se na ni pamatovali. Ale náš pan doktor Mejzlík, totiž to je náš pan komisař, se tam šel zeptat, jaké zboží se tak může za pětapadesát korun dostat. To je různé, řekli mu, podle toho, kolik kousků toho bylo; ale rovnou za pětapadesát korun, to je jen taková anglická čajová konvička pro jednu osobu. - Tak mně jednu prodejte, řekl náš pan doktor, ale ať je to šmízo, aby to tolik nestálo."

Teda potom si mě pan komisař zavolal a povídá: Koukejte se, Součku, tohle je něco pro vás. Dejme tomu, že ta holka byla služka. Taková služka každou chvíli něco rozbije, a když se jí to stane potřetí, řekne jí paní, vy huso, teď to půjdete koupit ze svého.

La servistino iras aĉeti nur ĝuste tiun unu objekton, kiun ŝi rompís. Kaj por kvindek kvin kronoj estas ĝuste nur ĉi tiu tekruĉo.

Ĝi estas damne multekosta, mi diras al li. Kaj li rediras: Homo, jen ĝuste tio. Unue ĝi klarigas al ni, kial la servistino kaŝis la kuponon; por ŝi tio estis ega sumo, kaj eble ŝi pensis, ke foje la mastrino tion kompensos al ŝi. Due, rigardu: ĝi estas tekruĉo por unu persono. Aŭ la knabino servis ĉe soleca persono, aŭ ŝia mastrino havis subluie izolatan personon, kiu en la tekruĉo igis al si porti matenmanĝon. Kaj la soleca persono plej verŝimile estis iu fraŭlino, ĉar soleca sinjoro apenaŭ aĉetus al si tian karan kaj belan tekruĉon, jes; sinjoroj kutime ne atentis, el kio ili trinkas. Plej verŝimile temas pri iu izolata fraŭlino, ĉar tia subluantino ĉiam ege ŝatas ion sian kaj belan, kaj tial ŝi aĉetas al si tian superflue multekostan objekton."

"Jen, vero," ekkriis Minka. "Sciu, Pepo, mi havas tian belan vazeton!" "Nu vidu," diris sinjoro Souček. "Sed la kuponon de ĝi ne plu vi havas. Kaj poste sinjoro komisaro diras al mi: 'Nun, Souček, ni plu provos diveni: ĝi estas damne malfacila, sed ie ni devas komenci.

Rigardu, persono, elspezinta kvindek kvin kronojn por tekruĉo, ne loĝas en Žižkov. (Sciu, sinjoro doktoro Mejzlík pensis pri la trako numero sep, nome la trambileton.) En interna Prago, tie estas malmultaj subluantoj kaj en Malgranda Kvartalo loĝas nur tiaj, kiuj trinkas kafon. Plej verŝimile mi tipus kvartalon inter Hradčany kaj Dejvice, se ni jam havas la sepon. Preskaŭ mi dirus, ke tiu fraŭlino trinkanta teon el tia angla tekruĉo, povas nenie alie loĝi ol en dometo kun ĝardeno; sciu, Souček tia estas la moderna angla kulturo. – Komprenu, nia doktoro Mejzlík havas iam tiajn folajn ideojn.

Sciu, Souček, li diras, prenu la kruĉeton kaj demandu en la kvartalo, kie subluie loĝas tiel nomataj pli bonaj fraŭlinoj; kaj se iu havas ĝuste tian kruĉeton, demandu, ĉu de ŝia luigantino foriris eble en majo servistino.

Teda taková holka jde koupit jenom jeden kus, zrovna ten, co rozbila. A za padesát pět korun je zrovna jen tahle čajová konvička.

To je ztrápeně drahé, povídám mu. A on na to: Člověče, to je právě to. Předně nám to vysvětluje, proč si ta služka ten kupón schovala; pro ni to byla fůra peněz, a třeba si myslela, že jí to jednou paní nahradí. Za druhé, koukejte se: to je čajová konvička pro jednu osobu. Teda buď to děvče sloužilo u osamělé osoby, nebo její paní měla na bytě osamělou osobu, která si v té konvičce nechávala nosit snídani. A ta osamělá osoba byla nejspíš nějaká slečna, protože osamělý pán by si sotva koupil takovou drahou a pěknou konvičku, že jo; páni si obvykle ani nevšimnou, z čeho pijí. Ještě tak nejspíš to bude osamělá slečna, protože taková frajle v podnájmu má vždycky strašně ráda něco svého a pěkného, a pak si koupí takovou zbytečně drahou věc."

"To je pravda," zvolala Minka. "Víš, Pepo, já ti mám takovou pěknou vázičku!" "Tak vidíte," řekl pan Souček. "Ale kupón od ní už nemáte. A pak mně pan komisař povídá: Teď, Součku, budeme hádat dál; ono to je ztrápeně nejisté, ale někde musíme začít.

Koukněte se, osoba, která vyhodí pětapadesát korun za čajovou konvičku, nebude bydlet na Žižkově. (Víte, to zas pan doktor Mejzlík měl na mysli tu trať číslo 7, totiž ten lístek z tramvaje.) Ve vnitřní Praze, tam máte málo podnájemníků, a na Malé Straně bydlí jen takoví, co pijí kafe. Já bych nejspíš hádal na tu čtvrť mezi Hradčany a Dejvicemi, když už tu máme tu sedmičku. Skoro bych řekl, povídá, že ta slečna, co pije čaj z takovéhle anglické konvičky, nemůže jinde bydlet než v takovém domku se zahrádkou; víte, Součku, to už je taková moderní anglická kultura. – Rozumíte, on náš doktor Mejzlík má někdy takové potrhle nápady.

Tak víte co, Součku, povídá, vemte tu konvičku a poptejte se po té čtvrti, kde tam bydlí v podnájmu takové ty lepší slečny; a kdyby některá měla právě takovou konvičku, tak se zeptejte, jestli od její bytné neodešla někdy v květnu služka.

Tio estas diable malforta spuro, sed ni povas tion provi. Nun iru, maljunulo, tio estas jam kazo por vi.

Do, aŭdu, mi ne ŝatas tian divenadon; solida detektivo estas ja neniuj astrologo aŭ klarvidulo. Detektivo ne spekulaciu longe; iam tamen hazarde li trafas la ĝustan, sen hazardo, tio ne estas honesta laboro. La trambileto kaj la tekruĉo, jen almenaŭ io, kion mi vidas; sed la cetera estas nur... produkto de fantazio," diris sinjoro Souček, iom hontante uzi tiel kulturan vorton.

"Mi komencis do miamaniere; mi iris en tiu kvartalo de domo al domo kaj demandis, ĉu ili havas tian tekruĉon. Kaj imagi, en la tridek sepa domo, kien mi laŭvice venis, diris servistino, aj, aj, ĝuste tian kruĉeton havas nia fraŭlino loĝanta ĉe nia mastrino! Mi igis min do anonci ĉe la mastrino. Ŝi estis vidvino post generalo kaj luigadis du ĉambrojn al fraŭlinoj; kaj unu fraŭlino, nomata Jakoubková, profesorino de la angla lingvo, havis ĝuste tian tekruĉon.

Sinjorina moŝto, mi diras, ĉu iam en majo foriris de vi servistino? Foriris, diris la sinjorino, ni nomis ŝin Maria, sed kiun pluan nomon ŝi havis, mi ne scias. - Kaj ĉu ŝi frakasis iam antaŭe la kruĉeton de tiu fraŭlino? - Frakasis, diris la sinjorino, kaj devis ĝin proprakoste pagi; sed miadio, de kie vi tion scias? - Vidu, moŝta sinjorino, ni sciiĝas pri ĉio.

Poste ĉio progresis facile; unue mi elserĉis servistinon, kun kiu Maria amikis - aŭdu, ĉiu servistino havas ĉiam nur unu amikinon, sed al tiu ŝi ĉion konfidis - kaj de tiu mi sciiĝis, ke la knabino nomiĝis Maria Pařízková el Dřevíč; sed antaŭ ĉio mi volis scii, kun kiu junulo Maria rilatis. Laŭdire ŝi rilatis kun iu Franto; kio estis tiu Franto, la amikino ne scias, sed ŝi rememoris, ke foje ŝi estis kun tiuj du en Edeno, kaj tie iu alia dando alkriis Franton: Saluton, Ferdinando!

Je to po čertech slabá stopa, ale zkusit se to může. Tak jděte, fotr, to už je váš případ.

Teda poslouchejte, já nemám rád takovéhle hádání; pořádný detektiv přece není nějaký planetář nebo jasnovidce. Detektiv nemá tak mnoho špekulovat; někdy sic náhodou kápne na to pravé, ale náhoda, to není poctivá práce. Ten lístek z tramvaje a ta čajová konvička, to je aspoň něco, co vidím; ale to ostatní je jen... dílo obraznosti," pravil pan Souček, trochu se ostýchaje užít tak vzdělaného slova.

"Teda já jsem na to šel po svém; šel jsem v té čtvrti dům od domu a ptal jsem se, nemají-li tam takovou čajovou konvičku. A představte si, v sedmatřicátém domě, kam jsem po pořádku přišel, povídá služka, jejej, zrovna takovou konvičku má naše slečna, co bydlí u naší paní! Tak jsem se nechal ohlásit u té paní. Ona to byla nějaká vdova po generálovi a pronajímala dva pokoje slečnám; a jedna ta slečna, nějaká slečna Jakoubková, profesorka angličtiny, měla právě takovou konvičku na čaj.

Milostpaní, povídám, neodešla od vás někdy v květnu služka? Odešla, řekla ta paní, říkali jsme jí Mařka, ale jak se jmenovala dál, to už nevím. A nerozbila někdy předtím té slečně tu konvičku? Rozbila, řekla ta paní, a musela ze svého koupit novou; ale propána, jak o tom víte? Vidíte, milostpaní, povídám, my se dozvíme všecko.

Teda pak už to šlo lehkou; nejdřív jsem zjistil služku, se kterou ta Mařka kamarádila – poslouchejte, každá služka má vždycky jen jednu kamarádku, ale té řekne všecko –, a od té jsem se dozvěděl, že se ta holka jmenovala Marie Pařízková z Dřevíče; ale nejmíc jsem chtěl vědět, se kterým mládencem ta Mařka chodila. Prý chodila s nějakým Frantou; co ten Franta byl, to ta kamarádka nevěděla, ale vzpomněla si, že byla s těmi dvěma jednou v Edenu, a tam jiný frajer křikl na toho Frantu: Tě bůh, Ferdo!

Ĉi tion esplori ricevis iu sinjoro Frýba el nia referejo; sciuj, li estas eksperto pri la 'alias'. Kaj tiu Frýba tuj diris: Franto alias Ferdinando, tio estas Kroutil el Košíř, sed fakte li nomiĝas Pastyřík. Sinjoro komisaro, mi iras kontraŭ lin, sed ni devas esti du.

Mi kuniris, kvankam tio ne apartenas al mia deĵor-tasko. Ni kaptis lin ĉe lia amatino: fiulo, li volis pafi. Poste ricevis lin por prilaboro komisaro Matička; sinjoro, neniuj scias, kiel li tion faras, sed post dek ses horoj li eligis el tiu Franto aŭ Pastyřík ĉion, ke li strangolis sur kamplimo Marian Pařízková kaj prirabis ŝin pri kelkcent kronoj, ĵus kiam ŝi forlasis sian laborlokon; nome li promesis al ŝi la geedzecon - tiel faras tion ĉiuj," li diris morne.

Minka ekstremis. "Pepo," ŝi elspiris, "tio estas terura." "Jam ne plu," diris sinjoro Souček de la polico serioze. "Sed sciuj, terura ĝi estis, kiam ni staris tie sur la kampo super ŝi kaj trovis nenion alian ol la kuponon kaj la trambileton. Tiaj du nulvaloraj, sensignifaj paperetoj - kaj tamen ni venĝis la povrulinon Maria. Mi diras, nenion, nenion oni forĵetu; eĉ la plej sensignifa objekto povas esti spuro aŭ atesto. Sinjoro, neniam oni scias, kion gravan oni havas en la poŝo."

Minka konsternite rigardis per plenlarmaj okuloj; kaj jen nun en arda sindono ŝi turnas ilin al sia Pepo kaj lasas el la humida polmo teren fali la ĉifitan kuponeton, kiun ŝi dum la tuta tempo nervoze ĉifis. Pepo ne vidis tion, ĉar li rigardis la stelojn; sed sinjoro Souček de la polico tion vidis kaj ekridetis triste kaj kompreneme.

Teda tohle dostal do referátu nějaký pan Frýba od nás; víte, on je znalec na tyhle alias. A ten Frýba hned řekl: Franta alias Ferda, to bude ten Kroutil z Košíř, ale on se vlastně jmenuje Pastyřík. Pane komisař, já na něho jdu, ale to musíme být dva.

Teda já jsem šel s sebou, třebaže to není můj referát. Čapli jsme ho u jeho milé; neřád, chtěl střílet. Pak ho dostal do práce komisař Matička; pane, to nikdo neví, jak ten to dělá, ale za šestnáct hodin dostal z toho Franty nebo Pastyříka všecko, že uškrtil na mezi tu Marii Pařízkovou a oloupil ji o těch pár stovek, zrovna když odešla ze služby; on jí totiž sliboval, že si ji vezme, – to všichni tak dělají," dodal pochmurně.

Minka se zachvěla. "Pepo," vydechla, "to je strašné!" "Teď už ne," pravil pan Souček od policie vážně. "Ale víte, strašné bylo, když jsme tam nad ní stáli v tom poli a nenašli jsme nic než ten kupón a ten lísteček z tramvaje. Takové dva nicotné, bezvýznamné papírky – a přece jsme chudáka Mařku pomstili. Já říkám, nic, nic nemá člověk zahodit; i ta nejzbytečnější věc může být stopa nebo svědectví. Pane, člověk ani neví, co má v kapse důležitého."

Minka se ustrnule dívala očima plnými slz; a hle, teď je v horoucí oddanosti obrací k svému Pepovi a nechává z vlhké dlaně vypadnout na zem zmačkaný kupónek, který po celou tu dobu nervózně žmolila. Pepa to neviděl, protože koukal po hvězdičkách; ale pan Souček od policie to viděl a usmál se smutně a chápavě.